

Комп'ютерне моделювання та інформаційні технології в науці, економіці та освіті: Збірник наукових праць. Кривий Ріг: КЕІ КНЕУ, 2007. – С. 156 – 158.

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ У КРИВОРІЗЬКОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ІНСТИТУТІ

^{*)}Сонько С.П.
м. Кривий Ріг КЕІ КНЕУ

Геоінформатика останнім часом отримала досить потужний розвиток, що поступово призвело до появи цілої індустрії. Принаймні у розвинутих країнах заходу - це галузь з багатомільярдними прибутками [2]. Вітчизняні ГІС технології розвиваються повільно, хоч останнє десятиріччя позначене значною активністю у цьому напрямку. Зокрема, щонайменше у трьох вузах готують спеціалістів з геоінформатики (КНУ імені Тараса Шевченка, Дніпропетровська гірничої академії, Харківський національний університет імені Каразіна), виходять періодичні видання, зокрема «Геоінформатика» (Центр менеджменту та маркетингу в галузі наук про Землю), організовуються наукові конференції та виставки. Проте, головною рисою вітчизняного розвитку ГІС-технологій на відміну від західних країн залишається слабка практична спрямованість розробок.

Намагаючись надолужити зазначене відставання кафедри розміщення продуктивних сил і технологій виробництва КЕІ КНЕУ протягом понад десяти років проводить наукові дослідження щодо практичного використання ГІС-технологій. Зокрема, розроблена методика елементарних ГІС (ЕГІС) на основі «MS Word», за допомогою якої започаткована і постійно поновлюється і підтримується географічна база даних «Регіони України»[3]. Визначним є те, що ця методика адаптована до навчального процесу і сьогодні внесена до переліку обов'язкових видів індивідуальної роботи з дисципліни «Регіональна економіка». У даному разі використання цієї методики у

^{*)}Сонько Сергій Петрович – доктор географічних наук, зав.кафедри розміщення продуктивних сил і технологій виробництва КЕІ КНЕУ.

навчальному процесі і складає прикладний аспект застосування ГІС-технологій.

Крім того, починаючи з 1997 року активно використовується стандартне програмне забезпечення. Зокрема, викладачами кафедри за допомогою прикладного ГІС-пакету «Mapinfo Professional» підготовлено до видання і видано щорічний довідник «Кривий Ріг -2001». В період з 1998 року і по сьогодні за участю студентів і викладачів розроблено наступні прикладні продукти: Сонько С.П., Головченко О.М. Геоінформаційна система «Сфера послуг Соцміста Дзержинського району міста Кривого Рогу». - Кривий Ріг, КЕІ КНЕУ, 1999 р. («MS Word»); Сонько С.П., Червяченко Є.І., Путілов В.В. Довідкова геоінформаційна система «Географія України» в середовищі MSOffice. - Кривий Ріг, КЕІ КНЕУ 2001; Сонько С.П., Путілов В.В., Примаченко М.О., Розумовський О.В. **Геоінформаційна система моніторингу навколишнього середовища Кривбасу в середовищі MS Office.** - Кривий Ріг, КЕІ КНЕУ, 2001; Сонько С.П., Лисенко О.В., Стеценко О.О., Єрмілов І.І. Географічна база даних «Середня освіта міста Кривого Рогу». - Кривий Ріг, КЕІ КНЕУ, 2002.

Особливо треба відмітити симбіоз просторових і маркетингових досліджень, який логічно замкнувся на ГІС-технології. У 2005 році студенткою (а нині аспіранткою) А.Шпак була захищена дипломна робота «Дослідження можливостей оптимізації товарно-транспортних потоків приватного підприємства оптової торгівлі “Апейрон” за допомогою ГІС- пакету MapInfo Professional 6.0» (керівник С.П.Сонько). Результати цього дослідження знайшли безпосереднє втілення у практичній роботі вказаного підприємства і спричинили певне підвищення прибутків.

Досить специфічною була робота Є.Яценка (2006 р) «Дослідження ринку комп'ютерної техніки м. Кривого Рогу за допомогою геоінформаційного моделювання» (керівник С.П.Сонько) у якій досліджено головні тенденції розвитку та просторова специфіка ринку персональних комп'ютерів.

Крім зазначених давно і плідно проводяться методологічні дослідження, покликані визначити предмет геоінформатики, її сучасні проблеми і задачі, а також знайти загальнонаукові

аспекти застосування геоінформатики. Зокрема, завдяки використанню геоінформаційного моделювання активно проводяться традиційні наукові дослідження, готуються дисертації, вирішуються більш складні наукові проблеми.[1,4,5,6].

Література:

1. Винник Н.В., Каталенец А.И. Распределение химических элементов в почвах, измененных техногенными процессами (на примере южной части Кривого Рога).- Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ.- №9,2007.- 86-93.
2. Сонько С.П. Просторові дослідження і геоінформатика (теоретико-методологічний аспект)./ Географія і сучасність. Випуск 4. - Київ, КДПУ ім.Драгоманова,2000. с.249-255.
3. Сонько С.П. Інтернет-проект відкритої регіональної географічної бази даних./ Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія геологія, географія. Випуск 5., 2003.- С.106-117.
4. Сонько С.П. Географічний простір-час у формуванні просторових соціо-природних систем./ Геоінформатика. Науковий журнал. №1, 2004.- С.57-65.
5. Сонько С.П. В пошуках нових моделей центральних місць Вальтера Кристаллера./ Геоінформатика. Науковий журнал. №4, 2004.- С.84-91.
6. Сонько С.П. Геоінформаційні аспекти гео економічної та геополітичної регіоналізації України./ Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія геологія, географія. Випуск 7. 2004.- С.64-76.